

ALLE PRIJZEN DALEN STERK

Ondanks de wisselende grondstofprijzen levert herformulieren van de verschillende rantsoenen voor varkens niet veel winst op. Met uitzondering van het VL1-rantsoen en het rantsoen voor drachtige zeugen is de verkregen winst minimaal. – *Dirk Fremaut, UGent*

Voor het geherformuleerde VL1-rantsoen is de kostprijs 2,29 euro per ton goedkoper, terwijl de prijs voor het drachtvoeder in het geherformuleerde rantsoen met 1,49 euro daalde. Wegens de lagere handelswaarde van tarwe en gerst wordt maïs in de meeste varkensvoerders minder interessant. Gemiddeld worden de voeders voor vleesvarkens en zeugen een stuk goedkoper in vergelijking met december 2015.

Sinds de berekeningen van december laatstleden (zie *Management&Techniek* 22 van 18 december 2015) stelden we voor de meeste granen en graanbijproducten een grote prijsdaling vast. Deze prijsveranderingen hadden een positief (dalend) effect op de totale voedermiddelenkostprijs voor de diverse vleesvarkens- en zeugenvoeders.

Gemiddeld kunnen we stellen dat de prijs van de granen met bijna 10% is afgenomen ten opzichte van december laatstleden. De prijs van maïs nam slechts met 6,12% af en bedraagt momenteel 169 euro per ton (180 euro per ton in december). De aankoopprijs van gerst en tarwe is zeer sterk afgenomen in vergelijking met vorige berekeningen. De prijs van gerst daalde met 10,06% tot 152 euro

Herformulieren van de verschillende rantsoenen voor varkens levert weinig winst op.

per ton terwijl tarwe 11,63% goedkoper werd (152 euro per ton in plaats van 172 euro per ton). Door de sterke prijsdaling van tarwe en gerst worden deze grondstoffen terug zeer interessant. De graanbijproducten werden gemiddeld 15,5% goedkoper. De aankoopprijs van tarwekortmeel daalde met 12,93%. Tarwegluteneed werd in de voorbije 3 maanden 18,08% goedkoper. In overeenstemming met december werden de eiwitrijke voedermiddelen in deze periode slechts 0,72% goedkoper. Sojaschroot werd sinds december bijna 7,23% goedkoper, terwijl de prijs van volvette sojabonen met 2,51% daalde. Koolzaadschroot is in dezelfde periode 6,20% duurder geworden en kost vandaag 212 euro per ton (in vergelijking met 200 euro in december). In tegenstelling met de vorige periode werden voedererwten ook duurder. De actuele prijs van voedererwten bedraagt

232 euro per ton, in vergelijking met 230 euro per ton in december – een prijstoename met 0,87%. Voor de zuivere aminozuren stelden we de voorbije 3 maanden kleine variaties vast, maar de gemiddelde prijs bleef dezelfde. Bij de celstofrijke voedermiddelen ging het om grote variaties. De prijs van bietenpulp daalde met 3,41%, terwijl luzernepellets 5,49% duurder werden. De schommelingen op de grondstoffenmarkt hadden deze maand een zeer grote impact op de veevoederprijzen, maar maken het herformulieren van de diverse rantsoenen niet echt noodzakelijk. Herformulieren van de diverse samengestelde rantsoenen zorgt ervoor dat de prijzen voor de verschillende rantsoenen tot maximaal 2,29 euro per ton voor VL1-voeder en 1,49 euro per ton voor het drachtvoeder goedkoper worden in vergelijking met de niet-geherformuleerde formules. Voor alle andere formules is de heroptimalisatie winst kleiner dan 1 euro per ton. Gemiddeld werden de mengvoerders voor vleesvarkens ongeveer 6,63% tot 7,97% goedkoper in vergelijking met december laatstleden. De voedermiddelenkosten voor de productie van lactomeel en drachtmeel daalden eveneens, respectievelijk met 6,07% en 6,97%. De

berekeningen in dit artikel zijn gebaseerd op de prijsnoteringen van 29 maart 2016.

Vleesvarkensvoeder fase 1

Fase 1 (tabel 1 en figuur 1, VL1) staat voor een vleesvarkensvoeder voor het gewichtstraject 20 tot 45 kg. De zelfmenger stelt dit rantsoen volledig zelf samen en de gepubliceerde kostprijs heeft enkel betrekking op de voedermiddelenkosten van het rantsoen. Als een zelfmenger de samenstelling van zijn veevoeder niet wijzigt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 220,67 euro/ton in vergelijking met 233,87 euro/ton in december 2015. Dit betekent dat de kostprijs van deze formule met ongeveer 13,20 euro/ton, of ongeveer 5,64%, is afgenomen. Na heroptimalisatie van de formule bedraagt prijs van het voeder 218,38 euro. De nieuwe formule is bijgevolg 2,29 euro goedkoper (-1,04%) dan het niet-herberekenende rantsoen. De samenstelling van het geheroptimaliseerde voeder wordt weergegeven in tabel 1. Het aandeel tarwe in deze formule blijft maximaal, namelijk 35%. Het aandeel gerst is iets afgenomen. In de VL1-formule zit momenteel 24,53% gerst in plaats van 28,88% in december. Maïs wordt niet langer opgenomen in de VL1-formule. Tarweglutenfeed blijft maximaal (8%) opgenomen. Het sojaschroot aandeel stijgt van 7,02% naar 11,13%. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (11,13%), koolzaadschroot (5,00%) en volvette sojabonen (5,00%, minimumeis). Voedererwten worden nog steeds niet opgenomen in deze formule. De kostprijs van de meeste zuivere aminozuren is gedurende de laatste maanden vrij constant gebleven. Door de goedkopere soja worden bijgevolg minder zuivere aminozuren in de kern opgenomen. Hierdoor is de biologische waarde van het voedereiwit iets lager en moeten meer eiwithoudende voedermiddelen opgeno-

men worden in het rantsoen. Door de toename van het aandeel eiwitrijke voedermiddelen in de formule is het totale eiwitgehalte in het rantsoen vrij sterk toegenomen. Het totale eiwitgehalte bedraagt momenteel 17,32% in vergelijking met 15,00% in december. Ook het totale fosforgehalte van het VL1-rantsoen is toegenomen van 0,43% naar 0,46%. Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 19,48% goedkoper (figuur 1). Wanneer we naar de inkooprijzen kijken, dan blijkt dat de inkooprijzen van erwten 181,83 euro per ton bedraagt. Wanneer de huidige prijs van 232 euro daalt tot 181,83 euro, dan zullen 4,91% erwten worden opgenomen in de formule. Luzernepellets hebben in deze formule een inkooprijzen van 100,34 euro per ton terwijl de marktwaarde 192 euro per ton bedraagt. Het inkompercentage zou onder deze omstandigheden 3,04% bedragen.

Tabel 1 Samenstelling geoptimaliseerde rantsoenen voor vleesvarkens (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	VL1	VL2	VL3
Prijs (87% DS) in euro/ton	218,38	198,86	190,76
Samenstelling (aandeel in %)			
Tarwe	35,00	35,00	35,00
Gerst	24,53	31,69	25,00
Sojaschroot Arg 49/3.5	11,13	14,00	4,87
Tarweglutenfeed	8,00	5,00	9,01
Koolzaadschroot	5,00	0,00	8,00
Maniok	0,00	0,00	0,00
Tarwekortmeel	5,22	7,53	4,87
Luzerne	0,00	0,00	0,00
Suikerbietenpulp	1,00	1,00	1,00
Erwten	0,00	0,00	0,00
Maïs	0,00	0,00	6,55
Sojabonen	5,00	0,00	0,00
Kern + aminozuren + olie	5,12	5,78	5,70
Totaal	100,00	100,00	100,00

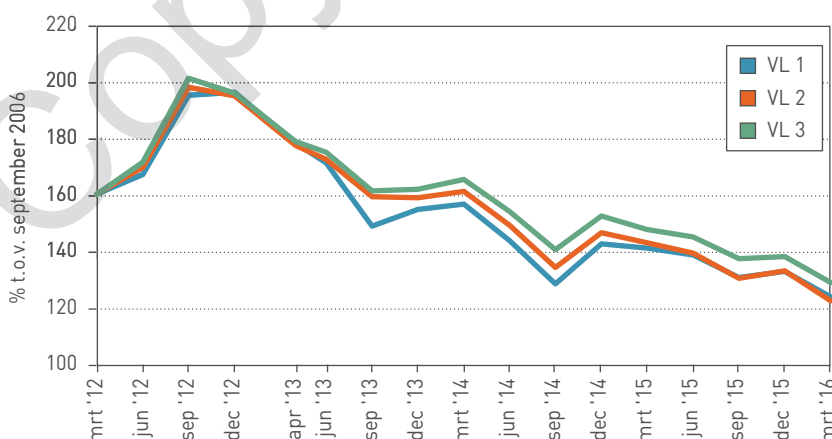
Voor maïs noteerden we een inkooprijzen van 167,13 euro per ton met een bijbehorend inkompercentage van 8,41%. De inkooprijzen van sorghum, een graan dat in deze berekeningen als testvoedermiddel wordt beschouwd, bedraagt momenteel 170,82 euro per ton. Bij deze prijs zou er 7,81% sorghum in de VL1-formule worden opgenomen.

Vleesvarkensvoeder fase 2

Fase 2 (tabel 1 en figuur 1, VL2) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject 45 tot 75 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voedermiddelenkostprijs 199,76 euro/ton in vergelijking met 216,07 euro/ton (-7,55%) in december laatstleden. Na heroptimalisatie kost de VL2-formule 198,86 euro/ton. Dit is een verschil van 0,90 euro. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. Ook in de VL2-formule is maïs niet langer opgenomen in het rantsoen. In december 2015 werd nog 1,57% maïs opgenomen. Het aandeel tarwe blijft maximaal aanwezig in de formule (35%). Het gerst aandeel daalde van 35,00% in december tot 31,69%. Het gehalte aan tarwekortmeel steeg van 2,46% naar 7,53%. Het aandeel sojaschroot nam fors toe, namelijk van 9,00% in december tot 14,00%. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (14,00%), koolzaadschroot werd niet langer opgenomen als eiwitrijk voedermiddel. Volvette sojabonen werden, in overeenstemming met december, niet opgenomen in dit rantsoen. Het totale eiwitgehalte van de fase 2-formule is iets toegenomen, namelijk met 0,66 eenheden en bedraagt momenteel 15,66 (maximum = 16%), terwijl het totale fosforgehalte 0,47% bedraagt (eveneens het maximaal toegelaten gehalte). Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 23,56% goedkoper te zijn (figuur 1). De inkooprijzen van volvette sojabonen en erwten bedragen respectievelijk 311,10 euro en 186,28 euro per ton. Als de kostprijs van deze voedermiddelen zou dalen van de huidige marktwaarde van respectievelijk 389 euro en 232 euro per ton naar het niveau van de inkooprijzen, dan zouden respectievelijk 5,00% sojabonen en 7,00% erwten in de formule worden opgenomen. De inkooprijzen van sorghum (testgrondstof) bedraagt 169,26 euro/ton met een inkompercentage van 0,20%.

Vleesvarkensvoeder fase 3

Fase 3 (tabel 1 en figuur 1, VL3) staat voor een vleesvarkensvoeder voor het

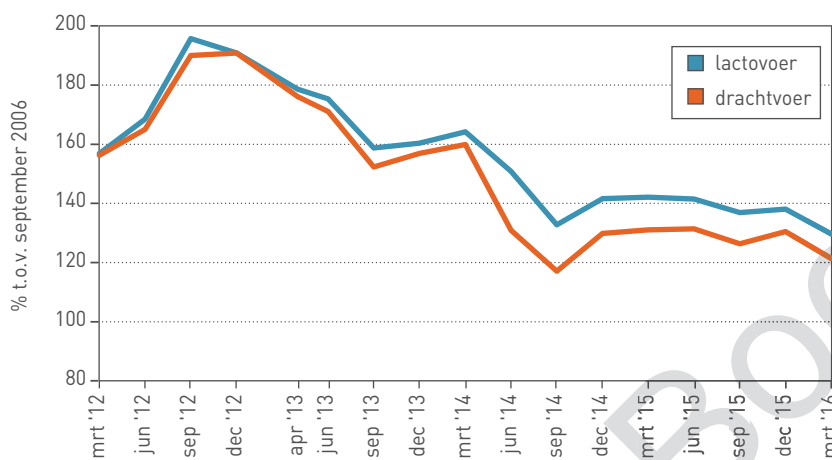

Figuur 1 Prijsvoluitie voeders voor vleesvarkens sinds september 2006 (= 100%)

gewichtstraject van 75 tot 120 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voedermiddelenkostprijs 191,29 euro/ton in vergelijking met 204,68 euro/ton (-6,54%) in december. Na heroptimalisatie kost de VL3-formule 190,76 euro/ton. Dit is een verschil van 0,53 euro per ton. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. Tarwe wordt voor 35% (maximaal gehalte) opgenomen in de VL3-formule. Het aandeel gerst bedraagt 25% (maximale hoeveelheid). Het aandeel maïs is afgenomen van 8,75% tot 6,55%. Het gehalte aan tarwekortmeel in het voeder van fase 3 daalt van 5,44% naar 4,87%. Het aandeel tarweglutenfeed in het rantsoen

Zeugenvoeders

Tabel 2 geeft de geoptimaliseerde samenstelling van een klassiek dracht- en lactovoeder weer. De grondstoffenkostprijs om de zeugenvoeders samen te stellen, bedraagt momenteel 185,47 euro/ton voor het dracht- en 210,77 euro/ton voor het lactomeel. Als we ons baseren op de formule van december, dan mogen we stellen dat – na heroptimalisatie – de voedermiddelenkosten voor de zeugenvoeders eveneens sterk afgenomen zijn. We noteren een kostenafname van 13,90 euro/ton (-6,06%) voor het lactovoeder, terwijl het drachtvoeder 6,92% goedkoper werd. De prijsevolutie van de zeugenvoeders wordt weergegeven in

Figuur 2 Prijsevolutie voeders voor drachtige en lacterende zeugen sinds september 2006 (= 100%)

blijft gelijk en bedraagt deze maand 9,01%. Het eiwit in dit rantsoen wordt aangebracht via koolzaadschroot (8,00%, maximeis) en sojaschroot (4,87%). Volvette sojabonen en voedererwten zijn niet opgenomen in het rantsoen. Het totale eiwitgehalte van de fase 3-formule bedraagt 14,08% (een toename met 1,08 eenheden), terwijl het totaal fosforgehalte 0,45% bedraagt. Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoeders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 22,70% goedkoper (figuur 1). De inkomprijs van erwten bedraagt voor deze formule 193,73 euro/ton (marktwaaarde van erwten bedraagt 232 euro/ton), het inkomgehalte is dan 4,58%. De inkomprijs van volvette sojabonen bedraagt 355,22 euro/ton (marktwaaarde 389 euro/ton), het inkomgehalte bedraagt 4,60%. Voor luzernepellets bedraagt de inkomprijs 177,79 euro per ton met een inkompercentage van 1,00%. Voor de testgrondstof sorghum bedraagt de inkomprijs 163,23 euro en is het inkomgehalte 7,15%.

Tabel 2 Samenstelling geoptimaliseerde zeugenrantsoenen (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	Lactovoer	Drachtvoer
Prijs (87% DS) in euro/ton	210,77	185,47
Samenstelling (aandeel in %)		
Tarwe	35,00	35,00
Gerst	8,00	30,00
Sojaschroot ARG 49/3.5	7,19	0,00
Tarweglutenfeed	5,00	1,92
Koolzaadschroot	7,00	4,20
Maniok	0,00	0,00
Tarwekortmeel	5,00	15,00
Luzerne	2,58	7,19
Suikerbietenpulp	5,30	1,54
Erwten	0,00	0,00
Maïs	12,70	0,00
Sojabonen	6,10	0,00
Kern + aminozuren	6,13	5,15
Totaal	100,00	100,00

figuur 2. Het eiwit in het lactomeel wordt vooral gehaald uit volvette sojabonen (6,10%), sojaschroot (7,19%) en koolzaadschroot (7,00%). Erwten verder niet opgenomen in het lactomeel. In het drachtmeel werd het eiwit aangebracht door koolzaad-

schroot (4,20%). Sojaschroot, volvette sojabonen en voedererwten werden niet opgenomen in het drachtmeel. Maïs wordt voor 12,70% opgenomen in het lactovoeder. In het drachtvoeder wordt geen maïs opgenomen. In het lactomeel wordt tarwekortmeel voor 5,00% opgenomen, terwijl in het drachtvoeder 15% kortmeel aanwezig is. In het lactovoeder wordt momenteel 5,00% tarweglutenfeed opgenomen terwijl in het drachtvoeder 1,92% tarweglutenfeed opgenomen wordt. Suikerbietenpulp wordt voor 5,30% opgenomen in het lactomeel. In het drachtvoeder wordt bietenpulp slechts voor 1,54% opgenomen, terwijl luzernepellets niet langer aanwezig zijn in het rantsoen. De inkomprijs voor erwten bedraagt voor het lactomeel 210,03 euro per ton en voor het drachtmeel 181,55 euro/ton. De inkompercentages bedragen respectievelijk 3,96% (lacto) en 0,48% (dracht). Voor drachtmeel hebben volvette sojabonen een inkomprijs van 313,83 euro per ton met een inkompercentage van 3,32%. Maïs heeft in het drachtmeel een inkomprijs van 165,38 euro per ton met een inkompercentage van 0,34%. Voor sorghum noteren we respectievelijk een inkomprijs van 201,54 euro voor het lactomeel en 164,18 euro voor het drachtmeel. De inkompercentages bedragen respectievelijk 2,52% en 0,33%.

Prijswijzigingen

De wijzigingen in de prijsnoteringen van de verschillende veevoedermiddelen op de grondstoffenmarkt leidden tot relatief sterke prijsdalingen van de diverse varkensvoeders. In vergelijking met de sterke prijsdaling ter gevolge van de goedkopere granen had herformuleren van de rantsoenen deze maand slechts een kleine invloed op de kostprijs. Alleen voor het VL1-voeder en voor het drachtmeel werd een iets grotere kostenbeperking gezien. Na herformulering werd het VL1-voeder 1,04% (2,29 euro per ton) goedkoper terwijl het drachtmeel 0,77% goedkoper werd (1,49 euro per ton). De grondstoffenprijs voor het volledige mengvoeder daalde bijgevolg met 6,63% tot 7,97% voor de verschillende vleesvarkensrantsoenen. Voor het lactovoeder bedroeg de prijsdaling 6,06% terwijl het drachtvoeder 6,97% goedkoper werd. ■

Dit artikel kadert in de reeks 'Varkensvoeders produceren tegen minimale kostprijs'. Het vorige artikel verscheen in *Management&Techniek* 22 van 18 december.